

Напомене: Испит траје 180 минута. Није дозвољено напуштање сале 120 минута од почетка испита. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба само овога папира и вежбанке, који се морају заједно предати. **Употреба калкулатора није дозвољена.** Вежбанку ставити у овај папир. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, учртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена.

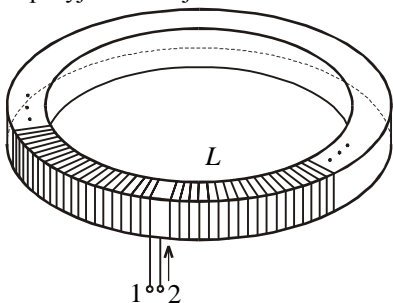
Попунити податке о кандидату у следећој табели. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ (попуњава кандидат)										КОЛОКВИЈУМ			
Група са предавања		Индекс година/број		Презиме и име									
П1	П2	П3	/								УКУПНО ИСПИТ		
ПИТАЊА						ЗАДАЦИ						ОЦЕНА	
1	2	3	4	5	6	Укупно		1	2	Укупно			УКУПНО ПОЕНА

ПИТАЊА

1. Веома дугачак соленоид, кружног попречног пресека полупречника a и подужне густине завојака N' , налази се у вакууму. У соленоиду постоји простопериодична струја јачине $i(t) = I\sqrt{2} \cos \omega t$. Занемарујући ефекте крајева **извести** израз за **вектор** индукованог електричног поља изван соленоида. Скицирати соленоид и означити све потребне референтне смерове.

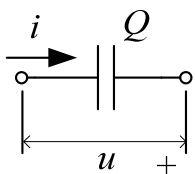
2. На картонском торусу, равномерно и густо дуж целе дужине торуса, намотани су завојци жице занемарљиво мале отпорности, као на слици. Индуктивност овога намотаја је L . У намотају је успостављена простопериодична струја. Прикључци намотаја су блиски и тренутни напон између њих је $u_{12}(t) = U_m \sin(\omega t)$, где је U_m константа. За назначени референтни смер намотаја, одредити изразе за (а) тренутну струју намотаја и (б) тренутни магнетски флуks кроз контуру коју образује намотај.

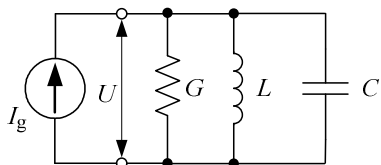
(a)

(б)

3. Кондензатор на слици прикључен је на простопериодичан напон. Позната је почетна фаза напона, θ , ефективна вредност наелектрисања, Q , и период, T . Извести израз за тренутну вредност струје, i . (Референтни смерови напона и струје задати су на слици.)

4. Паралелно GCL коло, познатих параметара, G , C и L , прикључено је на идеалан струјни генератор простопериодичне струје, као на слици. **Извести** изразе за кружне учестаности на којима је ефективна вредност напона U (а) максимална, $U_{\max}$ и (б) једнака $U_{\max} / \sqrt{2}$.

(а)

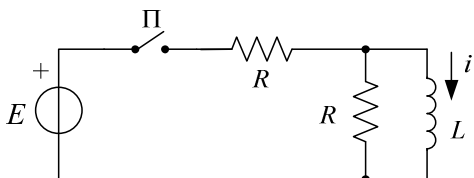
(б)

5. Тренутна вредност струје пријемника у простопериодичном режиму је $i(t) = -\sqrt{2} \sin \omega t$ А, где је $\omega = 10^3 \text{ s}^{-1}$, ефективна вредност напона пријемника је $U = 5 \text{ V}$, а напон фазно заостаје за струјом за $\pi/4$. Референтни смерови напона и струје су усклађени. Израчунати (а) комплексну импедансу и (б) комплексну адмитансу пријемника.

(а)

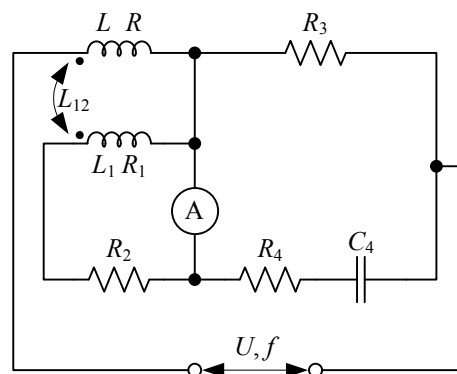
(б)

6. У колу на слици везани су генератор сталне емс $E = 240 \text{ V}$, два отпорника отпорности $R = 2 \text{ k}\Omega$ и калем индуктивности $L = 2 \text{ mH}$. Прекидач П је затворен и у колу је успостављено стационарно стање. У тренутку $t = 0$ прекидач П се отвара. Извести диференцијалну једначину за јачину струје калема (за $t > 0$ и референтни смер приказан на слици) и решити је.

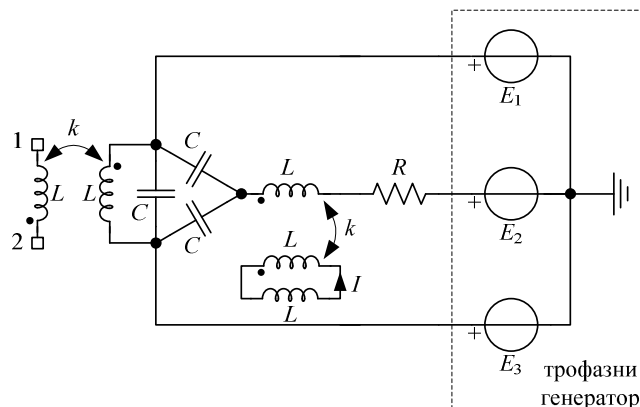

ЗАДАЦИ

1. У циљу мерења сопствене индуктивности L_1 и међусобне индуктивности L_{12} спрегнутих калема формирано је коло простопериодичне струје приказано на слици. У равнотежном стању струја амперметра А доведена је на нулу. Одредити изразе за L_1 и $|L_{12}|$ сматрајући познатим R_1, R_2, R_3, R_4 , и C_4 .

2. У колу простопериодичне струје приказаном на слици познати су отпорност R , капацитивност C , индуктивност L , коефицијент спреге k и ефективне вредности емс трофазног генератора $E_1 = E_2 = E_3 = E$. Електромоторне силе генератора чине директан систем. Кружна учестаност је $\omega = \frac{1}{\sqrt{LC}}$.

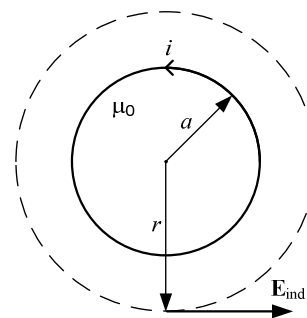
Одредити изразе за ефективну вредност напона U_{12} , ефективну вредност струје I и активну (средњу) снагу коју развија трофазни генератор.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА ИСПИТА ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 2, ОДРЖАНОГ 15. ЈАНУАРА 2012. ГОДИНЕ

ПИТАЊА

1. За референтне смерове усвојене као на слици је $E_{\text{ind}} = \frac{\mu_0 a^2 N' I \sqrt{2} \omega \sin \omega t}{2r}$.

2. (а) $i(t) = \frac{U_m}{\omega L} \cos(\omega t)$ и (б) $\Phi(t) = \frac{U_m}{\omega} \cos(\omega t)$.

3. $i = \frac{2\pi}{T} Q \sqrt{2} \sin\left(\frac{2\pi t}{T} + \theta\right)$.

4. (а) $\omega_0 = \frac{1}{\sqrt{LC}}$. (б) $\omega_{1/2} = \frac{\pm GL + \sqrt{G^2 L^2 + 4LC}}{2CL}$.

5. $\underline{I} = j \text{ A}$, $\underline{U} = 5e^{j\pi/4} \text{ V}$, па је (а) $\underline{Z} = 5e^{-j\pi/4} \Omega = 2,5\sqrt{2}(1-j)\Omega$ и (б) $\underline{Y} = 0,2e^{j\pi/4} \text{ S} = 0,1\sqrt{2}(1+j)\text{S}$.

6. $i(t) = \frac{E}{R} e^{-\frac{R}{L}t} = 120 e^{-\frac{t}{1\mu\text{S}}} \text{ mA}$ за $t > 0$.

ЗАДАЦИ

1. $L_1 = C_4(R_1 + R_2)(R_3 + R_4)$ и $|L_{12}| = C_4 R_3(R_1 + R_2)$. Видети задатак 350 из Збирке задатака из Основа електротехнике, 4 део, Кола променљивих струја.

2. Ефективна вредност напона је $U_{12} = kE\sqrt{3}$, ефективна вредност струје је $I = \frac{3}{2} \frac{kE}{\sqrt{4R^2 + \frac{L}{C}(1-k^2)^2}}$. Активна снага

трофазног генератора је $P = \frac{9RE^2}{4R^2 + \frac{L}{C}(1-k^2)^2}$. Видети задатак 406 из Збирке задатака из Основа електротехнике, 4 део,

Кола променљивих струја.

- РЕЗУЛТАТИ ИСПИТА БИЋЕ ОБЈАВЉЕНИ ДО 17. ЈАНУАРА У 21 ЧАС.
- УВИД У ЗАДАТКЕ (У ЛАБОРАТОРИЈИ 95а) И УПИСИВАЊЕ ОЦЕНА 18. ЈАНУАРА ОД 11:15 ДО 11:45 ЧАСОВА. У ИСТОМ ТЕРМИНУ ЋЕ СЕ ОДРЖАТИ И ЕВЕНТУАЛНА УСМЕНА ПРОВЕРА.